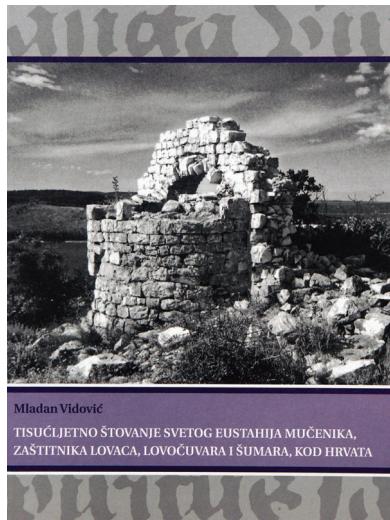

MLADAN VIDOVIĆ

**TISUČLJETNO ŠTOVANJE SVETOG EUSTAHIJA
MUČENIKA – ZAŠTITNIKA LOVACA,
LOVOČUVARA I ŠUMARA, KOD HRVATA**

Split, Columna, 2004., 178 str., 21 x 27,5 cm

Mladan Vidović (Vrgorac, 1951.), diplomirani pravnik adresom i profesionalnim djelovanjem vezan za Split, primjer je vrsnog intelektualca koji na rijetko uspješan način akcijom i perom uspijeva povezati polivalentne interese isprepletene između svakodnevnih privatnih i radnih obveza s intimnim radostima vezanim uz lov i lovstvo. Stoga je zahvaljujući raznovrsnom angažmanu, poglavito u domeni lovačkog zakonodavstva, Mladan Vidović nedvojbeno danas jedan od najcjenjenijih eksperata u hrvatskom lovstvu. Istovremeno, kao pravi erudit vođen humanističkim svjetonazorima, Vidović ne spaja hobby samo s profesijom, već u njemu pronalazi i neka nova nadahnuća. U ovom slučaju to je kult jednog naoko manje znanoga kršćanskog sveca. Riječ je o sv. Eustahiju, ranokršćanskom mučeniku iz 2. stoljeća čije su patnje i sudbina toliko nadahnuli kršćanski puk da je svrstan među Četrnaest svetih pomoćnika pri čemu nije povezan s nekom određenom bolešću, već je prihvaćen kao univerzalni zaštitnik u svim životnim teškoćama te zaštitnik obitelji, raseljenih i prognanih. Ono što je pak u svečevoj hagiografiji intrigantno u kontekstu autorovih promišljanja jest činjenica da su sveca za svoga nebeskog zaštitnika odabrali lovci, lovočuvari i šumari.

U svome prvome djelu *Sveti Eustahije mučenik, nebeski zaštitnik, lovaca, lovočuvara i šumara* (2003.) autor je upozorio na fenomen kulta sv. Eustahija

u nas i zacrtao planove dalnjih istraživanja te nagovijestio konkretne akcije s ciljem revitalizacije svečeva kulta.

Iz netom objavljenog djela saznajemo da su višegodišnja istraživanja zaokružena i privredna kraju te da autor obogativši nas novim saznanjima izlazi s vrlo konkretnim i realnim prijedlozima o ostvarivanju ciljeva što ih je zacrtao na početku svoga, svake hvale vrijednog projekta.

U uvodnim razmatranjima ukratko su rezimirani fenomeni progona kršćana u prvim stoljećima Crkve s pojavom ranokršćanskih mučenika i svetaca te nastajanje i širenje njihovih kultova i značenje štovanja njihovih relikvija. Tekst što ga autor znalački razvija i argumentira predstavljen je u dva usporedna teksta: prvi je koncizna faktografija, drugi su dio razjašnjenja u obliku bilježaka (fusnota). Premda takav stil pisanja nekim čitateljima može biti pomalo zamoran, jer skrećući u bilješke gube kontinuitet osnovnog teksta, drugi upravo u tome nalaze dodatnu draž.

U dalnjim poglavljima rezimirano je štovanje kulta sv. Eustahija među Hrvatima. Riječ je o izvornom istraživanju koje je logički koncipirano i provedeno te prezentirano i potkrijepljeno relevantnim izvorima, sve u skladu s važećim znanstvenim interdisciplinarnim metodama u humanističkim disciplinama.

Iduće poglavje o Četmaest svetih pomoćnika primjer je uspjele komplikacije. Iz teksta je vidljivo da je autor proučio obilnu opću i specifičnu hagiografsku literaturu. Prilog je to vredniji što do sada u našoj literaturi nije bilo tako koncipirana, referencijama potkrijepljena i likovno bogata priloga o rečenim svećima.

Prilog mr. sc. Radoslava Bužančića *Konzervatorski elaborat za obnovu crkve sv. Eustahija na Karbanu iznad Trogira* jednostavno je izvrstan i tu se nema što dodati, već čestiti Mladanu Vidoviću na srčanosti da svoj istraživački trud, u suradnji s vrsnim znalcem iz druge struke, okruni konkretnim i praktičnim uratkom na slavu sveca koji ga je istinski nadahnuo.

U zaklučku se može rezimirati da je autor svojim konačnim uratkom pokazao niz neprijepornih odlika u rasponu od zadivljujućeg entuzijazma i upornosti do očite znanstvene profesionalnosti. Stoga je *Tisućljetno štovanje svetog Eustahija mučenika - zaštitnika lovaca, lovočuvara i šumara, kod Hrvata* vrijedan prilog tematiki koja je u našoj sakralnoj i općehumanističkoj bibliografiji razmjerno slabije zastupljena te će zacijelo naići na primjeren odaziv i u široj čitalačkoj publici.

Prof. dr. Ante Škrobonja